

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกับความขัดแย้งของคู่สมรส : ศึกษาเฉพาะคู่สมรสในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับคู่สมรสที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นคู่สมรสที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนอย่างชัดเจน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้

- ก. เป็นคู่สมรสที่สมรสกันมาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ปี
- ข. คู่สมรสอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน
- ค. ประกอบอาชีพอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 40) ที่กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับประชากรตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไปมีขนาด = 384 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการเก็บข้อมูลจำนวน 384 คน กระจายแบบสอบถาม ใน 25 เขตของกรุงเทพมหานคร

โดยสุ่มเลือกผู้สมรสที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลสถิติจากกองปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ปี 2547 มีผู้จดทะเบียนสมรสในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 43,183 คู่) ที่อยู่ในเขตต่าง ๆ ทั้งชั้นนอก ชั้นกลาง และชั้นใน ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เลือกกระจายแบบสอบถามใน 25 เขต จากทั้งหมด 50 เขต โดยการติดต่อขอความร่วมมือกับตัวแทนของผู้วิจัยที่พักอาศัยอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่

เขตชั้นใน ได้แก่ คูสิต บางรัก ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางซื่อ พญาไท พระนคร ราชเทวี สัมพันธวงศ์ หัวขวาง ดินแดง วัฒนา และทวีวัฒนา เลือกเก็บ 7 เขต คือ

คูสิต	มีจำนวนคู่สมรส 814 คู่ แจกแบบสอบถาม 10 ชุด
พระนคร	มีจำนวนคู่สมรส 867 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
ปทุมวัน	มีจำนวนคู่สมรส 309 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
ป้อมปราบศัตรูพ่าย	มีจำนวนคู่สมรส 685 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
พญาไท	มีจำนวนคู่สมรส 573 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
หัวขวาง	มีจำนวนคู่สมรส 654 คู่ แจกแบบสอบถาม 16 ชุด
ดินแดง	มีจำนวนคู่สมรส 515 คู่ แจกแบบสอบถาม 19 ชุด
	รวมจำนวนคู่สมรส 4,417 คู่ รวมกลุ่มตัวอย่าง 105 ชุด

เขตชั้นกลาง ได้แก่ คลองเตย สีสองสาน จตุจักร ดอนเมือง ธนบุรี บางกะปิ ลาดพร้าว บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ บางเขน บางคอแหลม บางพลัด บึงกุ่ม พระโขนง ประเวศ สาทร สวนหลวง หลักสี่ สะพานสูง คันนายาว วังทองหลาง สายไหม และยานนาวา เลือกเก็บ 11 เขต คือ

คลองเตย	มีจำนวนคู่สมรส 525 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
ดอนเมือง	มีจำนวนคู่สมรส 788 คู่ แจกแบบสอบถาม 10 ชุด
บางกะปิ	มีจำนวนคู่สมรส 1,067 คู่ แจกแบบสอบถาม 20 ชุด
ลาดพร้าว	มีจำนวนคู่สมรส 797 คู่ แจกแบบสอบถาม 20 ชุด
บางกอกน้อย	มีจำนวนคู่สมรส 585 คู่ แจกแบบสอบถาม 10 ชุด
บางเขน	มีจำนวนคู่สมรส 1,420 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
บางพลัด	มีจำนวนคู่สมรส 294 คู่ แจกแบบสอบถาม 10 ชุด

บึงกุ่ม	มีจำนวนคู่สมรส 535 คู่ แจกแบบสอบถาม 20 ชุด
พระโขนง	มีจำนวนคู่สมรส 4,111 คู่ แจกแบบสอบถาม 20 ชุด
ประเวศ	มีจำนวนคู่สมรส 876 คู่ แจกแบบสอบถาม 17 ชุด
สวนหลวง	มีจำนวนคู่สมรส 835 คู่ แจกแบบสอบถาม 13 ชุด
	รวมจำนวนคู่สมรส 11,833 คู่ รวมกลุ่มตัวอย่าง 170 ชุด

เขตชั้นนอก ได้แก่ จอมทอง คลังชั้น บางขุนเทียน ภาษีเจริญ มีนบุรี รามบุรีบูรณะ ลาดกระบัง หนองแขม บางแค ทุ่งครุ บางนา คลองสามวา บางคอแหลม และบางบอน เลือกเก็บ 6 เขต คือ

คลังชั้น	มีจำนวนคู่สมรส 550 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
ภาษีเจริญ	มีจำนวนคู่สมรส 733 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
มีนบุรี	มีจำนวนคู่สมรส 996 คู่ แจกแบบสอบถาม 20 ชุด
รามบุรีบูรณะ	มีจำนวนคู่สมรส 637 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
ลาดกระบัง	มีจำนวนคู่สมรส 985 คู่ แจกแบบสอบถาม 10 ชุด
หนองจอก	มีจำนวนคู่สมรส 739 คู่ แจกแบบสอบถาม 15 ชุด
บางนา	มีจำนวนคู่สมรส 734 คู่ แจกแบบสอบถาม 19 ชุด
	รวมจำนวนคู่สมรส 5,374 คู่ รวมกลุ่มตัวอย่าง 109 ชุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยส่วนประกอบ 4 ตอน ได้แก่

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระยะเวลาที่สมรส อาชีพ การศึกษา รายได้ ฯ มีข้อคำถามทั้งหมด 14 คำถาม

3.2.2 การจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคลของคู่สมรส

เป็นสถานการณ์จำลองเหตุการณ์ความขัดแย้งและวิธีการจัดการกับความขัดแย้ง 30 สถานการณ์ โดยสร้างแบบสอบถามให้เป็นสถานการณ์สมมุติของความขัดแย้งระหว่างคู่สมรส โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามจินตนาการว่า หากเป็นตนเองจะใช้วิธีการใดในการจัดการกับความขัดแย้ง

ในเหตุการณ์ดังกล่าว โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ วิธีการจัดการเชิงบวก = 1 และวิธีการจัดการเชิงลบ = 0

3.3.3 สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างคู่สมรส

เป็นแบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สมรส โดยให้แสดงความถี่เห็น ในเรื่องที่เกิดว่าเป็นสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามและคู่สมรส เลือกเพียงระดับใดระดับหนึ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ บ่อยที่สุด = 6 บ่อยมาก = 5 บ่อย = 4 เป็นบางครั้ง = 3 นาน ๆ ครั้ง = 2 ไม่เคยเลย = 1

3.3.4 ลักษณะของความขัดแย้ง

เป็นแบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของความขัดแย้งระหว่างคู่สมรส โดยให้แสดงความถี่เห็น ในเรื่องที่เกิดว่าเป็นลักษณะของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามและคู่สมรส เลือกเพียงระดับใดระดับหนึ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ บ่อยที่สุด = 6 บ่อยมาก = 5 บ่อย = 4 เป็นบางครั้ง = 3 นาน ๆ ครั้ง = 2 ไม่เคยเลย = 1

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล โดยการติดต่อขอความร่วมมือกับตัวแทนของสุริยชัยที่พักอาศัยอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 เขต เพื่อนำแบบสอบถามไปแจก จำนวน 384 ชุด ได้แก่ เขตชั้นใน คูสิต พระนคร ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย พญาไท ห้วยขวาง และดินแดง เขตชั้นกลาง คลองเตย ดอนเมือง บางกะปิ ลาดพร้าว บางกอกน้อย บางเขน บางพลัด บึงกุ่ม พระโขนง ประเวศ และสวนหลวง เขตชั้นนอก คลองสามวา ภาษีเจริญ มีนบุรี ราษฎร์บูรณะ ลาดกระบัง หนองจอก และบางนา

พร้อมทั้งอธิบายถึงกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการจะศึกษาว่าเป็นคู่สมรสที่สมรสมาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ปี อาศัยอยู่ร่วมกันในเขตกรุงเทพมหานคร และนัดหมาย วัน เวลา ไปรับแบบสอบถามคืน ภายหลังจาก ได้เลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืนเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม-15 พฤศจิกายน 2547

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC+Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus) ช่วยในการประมวลผลและจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ โดยผู้วิจัยจะได้ใช้สถิติต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา จำนวนสถิติพื้นฐานของตัวแปรด้วยค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. จำนวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ
3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกับความขัดแย้งของคู่สมรส

